

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 29/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Energimyndigheten

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 september 2013 regeringens proposition med förslag till lag om Energimyndigheten (RP 124/2013 rd) till ekonomiskutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Christina Snellman, arbets- och näringsministeriet
- överdirektör Riku Huttunen, Energimarknadsverket

- verkställande direktör Jouko Kinnunen, Motiva Oy
- expert Sirpa Leino, Finsk Energiindustri rf
- avtalsfunktionär Harri Turunen, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf
- ombudsman Pia Hiltunen, Teknikens Akademiker rf.

Dessutom har skriftliga utlåtanden lämnats av

- justitieministeriet
- Statens revisionsverk.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen en lag om Energimyndigheten. Lagen om Energimarknadsverket upphävs. Propositionens huvudsakliga syfte är att omorganisera sådana verkställighetsuppgifter inom energipolitiken som hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och att överföra vissa uppgifter inom främjandet av energieffektiviteten och användningen av förnybar energi från arbets- och näringsministeriet till Energimarknadsverket. Dessutom

föreslås det att Energimarknadsverkets namn ändras till Energimyndigheten.

Energimarknadsverkets personalresurser föreslås bli utökade med sju årsverken till följd av de nya uppgifterna. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2014.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Ekonomiutskottet föreslår att lagförslaget godkänns med några preciseringar.

Det föreslås i propositionen att myndighetsuppgifterna inom energisektorn överförs från arbets- och näringsministeriet till det nuvarande Energimarknadsverket. Omorganiseringen gäller framför allt koordinering och genomförande av uppgifter som hänför sig till energieffektiviteten och förnybar energi. Utskottet anser att de föreslagna ändringarna är motiverade.

Energimarknadsverkets ansvarsområde har blivit betydligt mera omfattande under de senaste åren och dess tidigare uppgift som tillsynsmyndighet har nu delvis ersatts med framför allt främjande uppgifter. Utskottet anser att de föreslagna nya uppgifterna lämpar sig väl för ett centralt ämbetsverk och att de stöder verkets övriga uppgifter. Det nya namn som föreslagits, Energimyndigheten, beskriver väl det utvidgade ansvarsområdet.

De viktigaste av de nya uppgifterna hänför sig till det årliga energiarbetsprogrammet. I detta avseende har verket för avsikt att fortsätta det långvariga samarbetet med Motiva Oy, som baserat sig på att programmet beställts av bolaget varje år. En del av de uppgifter som tidigare hänfört sig till programmet kommer dock i fortsättningen att skötas av Energimyndigheten. Myndigheten ska få de personalresurser som uppgifterna kräver. Ekonomiutskottet framhåller att även om myndighetsuppgifterna omorganiserar, måste man se till att kontinuiteten i funktionerna tryggas.

Statens revisionsverk har fäst uppmärksamhet vid tolkningen av både Motiva Oy:s roll som anknuten enhet och karaktären hos de uppgifter bolaget ansvarar för i förhållande till bestämmelserna om offentliga förvaltningsuppgifter i 124 § i grundlagen. Också i propositionen tas dessa frågor upp (s. 10 och 11/I). Ekonomiutskottet anser det vara på sin plats att såväl rollen som anknuten enhet som det eventuella behovet

av att reglera Motiva Oy:s uppgifter i lag ska utredas mera ingående så snart bolagets framtida uppgiftsområde har preciserats. Det är viktigt att kunna utnyttja bolagets breda expertis till fullo också i fortsättningen.

Detaljmotivering

1 §. Uppgifter. Paragrafen anger Energimyndighetens uppgifter. Utskottet föreslår en teknisk komplettering av förteckningen i 2 mom. genom ett omnämnande av den nya lagen om kompensationsområden för vindkraft, som trädde i kraft den 1 juli 2013. I den ingår uppgifter som Energimyndigheten ska svara för.

Enligt 6 mom. ska Energimyndigheten bereda och administrera produktgruppsspecifika frågor som gäller ekodesignen för och energimärkningen av produkter. Enligt förslaget ska detta ske på det sätt som arbets- och näringsministeriet bestämmer. Ändå är det meningen att en betydande genomförandebefogenhet ska överföras på Energimyndigheten i fråga om EU:s ekodesigndirektiv, och myndigheten kommer att utses till ansvarig samordningsmyndighet enligt artikel 12 i direktivet. För att understryka myndighetens nya, allt viktigare roll föreslår utskottet att momentet anger arbets- och näringsministeriets styrande roll i stället för dess bestämmande. Utskottet konstaterar att ministeriet enligt 26 § i lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008) ansvarar för den högsta ledningen och styrningen av tillsynen över efterlevnaden av den lagen till den del dessa uppgifter inte uttryckligen ankommer på miljöministeriet.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslaget enligt propositionen men 1 § med följande ändringar:

1 §

Uppgifter

(1 mom. som i RP)

Energimyndigheten sköter de uppgifter som föreskrivits för myndigheten i

(1—13 punkten som i RP)

14) lagen om biodrivmedel och flytande bio-
bränslen (393/2013),

15) *lagen om kompensationsområden för
vindkraft (490/2013). (Ny)*

(3—5 mom. som i RP)

Energimyndigheten ska *under ledning av ar-
bets- och näringsministeriet* bereda och admi-
nistrera produktgruppsspecifika frågor som gäl-
ler ekodesignen för och energimärkningen av
produkter inom arbets- och näringsministeriets
förvaltningsområde (*utesl.*).

(7—9 mom. som i RP).

Helsingfors den 21 november 2013

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml
medl. Lars Erik Gästgivers /sv
Teuvo Hakkarainen /saf
Harri Jaskari /saml
Johanna Karimäki /gröna
Pia Kauma /saml
Jukka Kärnä /sd

Eero Lehti /saml
Päivi Lipponen /sd
Jari Myllykoski /vänst
Martti Mölsä /saf
Sirpa Paatero /sd
Kaj Turunen /saf (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Kulovesi.